



# ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

## ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Υπό την εποπτεία της Αναπληρώτριας Πρύτανη  
Καθηγήτριας Δέσποινας Ι. Κλαβανίδου

### ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

1.4.2015 – 31.07.2015

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2015**

## Περιεχόμενα:

Μέλη της Επιτροπής Π Π	σελ.	2
1. Αντί προλόγου	σελ.	3
2. Παρούσα κατάσταση	σελ.	4
3. Ενέργειες – Πεπραγμένα	σελ.	4
4. Προτάσεις – Στόχοι	σελ.	5
5. Συμπέρασμα	σελ.	6

### Μέλη της Επιτροπής Πολιτιστικής Πολιτικής

Βενετία Αποστολίδου, Καθ. Τμ. Δημοτ. Εκπ.  
Αλέξανδρος Γαρύφαλλος, Καθ. Τμ. Ιατρικής  
Κωνσταντίνα Δογάνη, Επ. Καθ. Τμ. Ε.Π.Α.Ε.  
Νίκος Ζαφρανάς, Επ. Καθ. Τμ. Μουσικών Σπουδών  
Αντώνης Λενακάκης, Επ. Καθ. Τμ. Ε.Π.Α.Ε.  
Μαρία Λιακοπούλου, Καθ. Τμ. Χημικών Μηχανικών  
Αναστάσιος Λιόλιος, Αν. Καθ. Τμ. Φυσικής  
Θάλεια Μαντοπούλου-Παναγιωτοπούλου, Αν. Καθ. Τμ. Εικαστικών & Εφαρμ. Τεχνών  
Μιχάλης Μπακογιάννης, Επ. Καθ. Τμ. Φιλολογίας  
Δημήτρης Ναζίρης, Καθ. Τμ. Θεάτρου  
Αθανάσιος Πάλλας, Επ. Καθ. Τμ. Εικαστικών & Εφαρμ. Τεχνών  
Χάρης Σαββόπουλος, Αν. Καθ. Τμ. Εικαστικών & Εφαρμ. Τεχνών  
Σωτηρία Σταυρακοπούλου, Αν. Καθ. Τμ. Φιλολογίας  
Νίκος Τσινίκας, Καθ. Τμ. Αρχιτεκτόνων

Στο έργο της η Επιτροπή Π. Π. συνεπικουρείται και από τους Διοικητικούς Υπαλλήλους :  
Βασιλική Βλάχου, Μαρία Γιαγκούδη, Ευαγγελία Μπουγατζέλη, Μαρία Παρασκευά, Άρτεμη Πλουμπή,  
Αντώνη Σαραγιώτη, Μαρία Σφήκα, Σοφία Τσώχου και Σοφία Φούρλαρη.

## 1. Αντί προλόγου

Είναι αλήθεια ότι ο πολιτισμός στις μέρες μας θα μπορούσε ή θα έπρεπε να διέπει κάθε εκδήλωση της καθημερινότητάς μας. Άλλη μια αλήθεια, πικρή αυτή, είναι ότι, τα τελευταία χρόνια, έχουμε απεμπολήσει κάθε αξίωση από τον εαυτό μας, όσο και από τον κοινωνικό περίγυρο, για αυτόν τον άμεσο, απλό, καθημερινό πολιτισμό. Πίκρας συνέχεια η διαπίστωση ότι στη συνείδηση της μεγαλύτερης μερίδας των κατοίκων αυτού του τόπου, το πολιτισμικό προϊόν τείνει να γίνει συνώνυμο του κάθε μορφής “σουξέ”, χωρίς, σε πρώτο επίπεδο, να ευθύνεται γι’ αυτό ο απλός, μέσος πολίτης. Και είναι ακόμα σοβαρότερη η διαπίστωση ότι η υποκουλτούρα και τα προϊόντα της έχουν θιασώτες, σε απογοητευτικά μεγάλο ποσοστό, και στην τριτοβάθμια εκπαιδευτική κοινότητα. Τα αίτια είναι προφανή, γνωστά ή και ευεξήγητα. Ως γνωστόν βέβαια η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία, κάνοντας έτσι την ενασχόληση με τα θέματα του πολιτισμού σαφώς ελπιδοφόρα.

Και εδώ εδράζεται η ανάγκη για το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, αν όχι να διαμορφώσει το ίδιο, τουλάχιστο να συμβάλει στη διαμόρφωση μιας ευανάγνωστης πολιτισμικής ταυτότητας, αντάξιας του μεγέθους και της ιστορίας του. Εδώ και η ανάγκη μιας Επιτροπής Πολιτιστικής Πολιτικής, η οποία, χωρίς κοινοτυπίες, συνθηματολογίες ή ευκαιριακές εξαγγελίες, όπως μας έχει συνηθίσει ο ανεργμάτιστος, μεταπολιτευτικός πολιτικός πολιτισμός, θα πρέπει να συμβάλει στη δημιουργία ενός συστήματος πολιτισμικών αξιών, μέσα από τις οποίες, όπως θα άρμοζε σε ένα πανεπιστήμιο, θα εξοικειωθεί, αφ’ ενός η πανεπιστημιακή κοινότητα, όσο και ο αστικός και ο ευρύτερος κοινωνικός χώρος που μας φιλοξενεί, με την αναγκαιότητα συνύπαρξης και αλληλοσεβασμού της καλλιτεχνικής έκφρασης και του επιστημονικού επιτεύγματος.

Η πρόκληση αξιοζήλευτη, όσο και τεράστια, δεδομένου ότι η φοιτητική πρωτίστως κοινότητα επιδίδεται σε ένα πλήθος δραστηριοτήτων, με, πολλές φορές, θεαματικά, πάντα όμως αξιόλογα αποτελέσματα.

## **2. Παρούσα κατάσταση**

Οι πολυσχιδείς αυτές δραστηριότητες συνθέτουν και την παρούσα κατάσταση στο ΑΠΘ. Η φοιτητική, καλλιτεχνική κυρίως, ενεργητικότητα διοχετεύεται στην πολύ πλούσια Φοιτητική Εβδομάδα, όπως την ξέρουμε.

Επίσης ένας ικανός αριθμός εκδηλώσεων ή επιτευγμάτων, με την επίσημη υποστήριξη, ηθική ή υλική, του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσιάζεται-εκτίθεται σε κατάλληλα οργανωμένες συγκυρίες-συναντήσεις, εντός ή και εκτός ΑΠΘ, με φοιτητές ή και διδάσκοντες να συμμετέχουν συλλογικά ή και μεμονωμένα.

Η καλλιτεχνική, αλλά και επιστημονική, αυτόνομη δραστηριότητα Τμημάτων, Σχολών ή και Συλλόγων Εργαζομένων, Φοιτητών ή Αποφοίτων, Τοπικών Ενώσεων, των Μουσείων, των Αρχείων και των Συλλογών του ΑΠΘ, παρουσιάζεται σταθερά, συλλογικά ή μεμονωμένα, με, αναγνωρισμένα, πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

## **3. Ενέργειες-Πεπραγμένα**

Η Επιτροπή Πολιτιστικής Πολιτικής, κατά τη σοφή απόφαση της Συγκλήτου, στελεχώνεται από συναδέλφους που υπηρετούν πολλές και διαφορετικές γνωστικές περιοχές, από τη Σχολή Επιστημών Υγείας, την Παιδαγωγική, τη Φιλοσοφική, την Πολυτεχνική, τη Σχολή Θετικών Επιστημών και την Καλών Τεχνών. Στη συνέχεια η Επιτροπή δέχθηκε ασμένως την προσφορά συνεργασίας από εννέα Υπαλλήλους της Διοίκησης. Επειδή όμως, όπως όλα αυτού του κόσμου έχουν τουλάχιστον δύο όψεις, το δώρο της πολυφωνίας δέχεται το απλό φιλοδώρημα της περιορισμένης δυνατότητας συμμετοχής στις συνεδριάσεις.

Η απόφαση της Συγκλήτου μας βρήκε σε δύσκολη στιγμή. Τα 14 μέλη και 23 στο σύνολο, μέσα στο ασφυκτικό πολλές φορές ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό μας πρόγραμμα, με το ακαδημαϊκό εξάμηνο σε πλήρη ανάπτυξη, δεν μας άφησε πολλά περιθώρια εξεύρεσης κοινών στον διαθέσιμο χρόνο ωρών για τις απαραίτητες, στις πρώτες κυρίως συναντήσεις μας, τοποθετήσεις και ανταλλαγές απόψεων.

Παρόλα αυτά συναντηθήκαμε και συνεδριάσαμε και ανταλλάξαμε απόψεις, αξιοποιώντας κατά το δυνατόν και τις δυνατότητες της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και πήραμε, νομίζω, αρκετά σοβαρά την αποστολή μας.

Και συμφωνούμε ότι ο πολιτισμός ξεδιψάει καταρχήν στα νερά της πολυφωνίας. Ένα μεγάλο μέρος των σκέψεών μας κινήθηκε στο πλαίσιο της ανάγκης συνεργασιών, καταρχάς με τις περισσότερες, αν όχι όλες τις άλλες Επιτροπές του ΑΠΘ, αλλά σίγουρα και με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, με φορείς πολιτισμού, μέσα και έξω από την

Ελλάδα, την τοπική αυτοδιοίκηση, με την κοινωνία γενικότερα.

#### 4. Προτάσεις - Στόχοι

Οι προτάσεις της Επιτροπής προσανατολίζονται σε δύο κατευθύνσεις. Η μία “βλέπει” το εσωτερικό του χώρου μας και η άλλη αφορά στην εξωστρέφεια.

##### Εσωστρέφεια.

1. Αν “*En αρχή ην ο λόγος*” και, αδιαμφισβήτητα πλέον, η ψηφιακή τεχνολογία είναι ο κυρίαρχος παράγων στην επικοινωνία, ας αρχίσουμε από την ανάγκη βελτίωσης του ιστότοπου της Επιτροπής ή τη δημιουργία ενός νέου πιο πολυσυλλεκτικού από τον σχετικά απρόσωπο [erp.auth.gr](http://erp.auth.gr).
2. Οι καταγραφές είναι ένας μεγάλος τομέας ενδιαφέροντος για την Επιτροπή Π.Π. Επισημαίνουμε ειδικότερα την αναγκαιότητα καταγραφής:
  - A. χώρων που προσφέρονται για πολιτιστική “εκμετάλλευση” (σε συνέχεια της σημαντικής συμβολής του καθηγητή Νίκου Τσινίκα και της ομάδας του, από την προηγούμενη Επιτροπή),
  - B. αντικειμένων (είναι πράγματι χρήσιμη η καταγραφή των έργων τέχνης, της κινητής εν γένει περιουσίας του ΑΠΘ),
  - Γ. ομάδων και των τομέων στους οποίους δραστηριοποιούνται (τεχνών και επιστημών),
  - Δ. προσώπων, από την πανεπιστημιακή κοινότητα, με τις ειδικές δεξιότητες στις οποίες έχουν στραφεί, τόσο στο πλαίσιο του ακαδημαϊκού τους ενδιαφέροντος όσο και εκτός αυτού.
3. Οι διάφορες αναβαθμίσεις (πάντα στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων) φαίνεται να είναι ζητούμενο σε πολλές περιπτώσεις. Παράδειγμα, ένα “φρεσκάρισμα” εσω- ή εξωτερικών χώρων προς το λειτουργικότερο ή του “οδικού δικτύου” του κεντρικού campus, με ονοματοδοσία οδών και πλατειών με αναφορές στις γειτονικές Σχολές. (π.χ Πλατεία Γαλιλαίου, Κτίριο Ευκλείδη κ.ά.)
4. Η θεσμοθέτηση “θεματικών κύκλων” καλλιτεχνικής ή επιστημονικής δημιουργίας (π.χ. εικαστικός μήνας, εβδομάδα ελληνομάθειας, δεκαήμερο τεχνολογικής έρευνας κ. ά.)

##### Εξωστρέφεια.

Η εξωστρέφεια είναι μάλλον το κυρίαρχο θέμα στο πλαίσιο της αναγκαιότητας

για μια οιονεί ώσμωση των επιστημονικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων του ΑΠΘ με την πόλη της Θεσσαλονίκης καταρχάς και με τον κόσμο γενικότερα.

Όλες οι ιδέες συγκλίνουν στη δημιουργία ενός σημαντικού, από το ΑΠΘ για το Πανεπιστήμιο και τη Θεσσαλονίκη, *Θεσμού* για διατμηματική, διαπανεπιστημιακή, και ίσως ευρύτερη (π.χ. Ευρωπαϊκή) παρουσίαση επιστημονικών και καλλιτεχνικών έργων εξαιρετικού ενδιαφέροντος, με την ευχή και την ελπίδα να γίνει πόλος αναφοράς σε διεθνή κλίμακα.

Απαραίτητα στοιχεία δεν μπορεί παρά να είναι η σοβαρότητα των επιλογών, η σταθερότητα (σε ετήσια μάλλον βάση), η διάρκεια (π.χ. ένας μήνας, ίσως ο Μάρτιος, με την μεγαλύτερη, ας πούμε ακαδημαϊκή, διαθεσιμότητα), ο κατά το δυνατόν ορισμός τέτοιων θεματικών αξόνων που θα προσδίδουν “πολιτισμικό” κύρος στις αρχές της ποικιλότητας και της διεπιστημονικότητας, με τις οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες η ιστορία και η λειτουργία του Αριστοτέλειου.

Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τον όρο “γέφυρες”, πάντα σε σχέση με κάποια “δίπολα”, θεματικά (π.χ. Θεωρία & Πράξη, Επιστήμη & Αισθητική, Πνεύμα & Ύλη ή Γνώση & Τέχνη) ή χρονικά, (π.χ. σχέσεις “καθρέφτη” του όποιου τότε με τον 21<sup>ο</sup> αιώνα).

Τέτοιες “γέφυρες”, μπορούν να περιλαμβάνουν Συνέδρια, Θεατρικές Παραστάσεις, Εικαστικές Παρεμβάσεις, Καφέ της Επιστήμης, Επιτιμοποιήσεις (Δημιουργών, Ιδρυμάτων, Φορέων, Τόπων κ. ά.).

## 5. Συμπέρασμα

Για την “αποτίμηση” του έργου μιας Επιτροπής Πολιτιστικής Πολιτικής, νομίζουμε, με απόλυτη αυτογνωσία και χωρίς την παραμικρή διάθεση υπεκφυγών ή αιτήσεων χάριτος, ότι σίγουρα χρειάζεται χρόνος. Όχι επειδή “το καλό πράγμα αργεί να γίνει”, αλλά επειδή οι τέτοιες διαβουλεύσεις, για να είναι αποτελεσματικές, χρειάζονται *απαραιτήτως χρόνο ωρίμανσης*.

Θεσσαλονίκη Αύγουστος 2015

Για την Επιτροπή Πολιτιστικής Πολιτικής του ΑΠΘ  
Δ Ναζίρης